

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 1. Supponuntur quædam ad hunc actum: vellem non
peccasse, explicandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

præteritum non præterisse; est tamen efficax *Imprimis* : Quia peccato non retractato quod jam præterit, opponit actum cum quo impossibile est stare habitalem voluntatem peccandi. *Item* est efficax ille actus in ordine ad præsens tempus, determinat enim quousque non refellitur, ut homo non ponat volitionem peccandi. *Denique* est efficax ad tempus futurum, quia ponit talem actum qui quousque non retractetur, occupatam tenet voluntatem, ne velit peccare. Ut hæc omnia commodius intelligantur, erit

Punctum Difficultatis I.

Supponuntur quedam ad hunc actum: Vellem non peccasse, explicandum.

SUPPONO I. Contra Vasquez, posse dari aliquos actus voluntatis conditionatos. Cuius plura loca refert Lugo & Dicastillo in præfenti.

RATIO 1. Suppositi est : Auctoritas S. Thom. quem citat Lugo, quod sit 1. 2. quæst. 13, art. 3. ad 1. Correxerit autem eundem Dicastillo quod sit art. 4. & de facto non est nisi art. 5. ad 1. Ubi cum dixisset : voluntatem Completem esse de possibili : Incompletem, etiam de impossibili ; subdit illam esse talem, *qua scilicet*, inquit, *aliquis vellet illud, si esset possibile.*

RATIO 2. est. Quia id ex nullo fundamento repugnat, ut patebit solutione paritatis objectæ à Vasquez, & si voluntas Divina potest aliquid velle sub conditione, ut cum vult omnes homines salvos fieri, multo magis creata voluntas, poterit aliquid velle sub conditione.

RATIO 3. est. Datur in voluntate vis persequendi objectum, prout proponitur ab intellectu, quia si semel habeat hanc vim, non est ratio, cur non habeat illam semper; & ex quo fundamento colligitur, dari appetitum rationalem, qui est voluntas, ex eodem fundamento colligitur, habere voluntatem, vim proportionandæ appetitionis illi propositioni, ut notum est reflectentibus ad Animate. Cum ergo habeat Intellectus vim proponendi aliquid sub conditione, tanquam bonum subnecti etiam debet illi propositioni appetitio rationalis, volens illud bonum sub conditione.

ADDO. Expetiri nos elicere tales actus: *vellem non peccasse*, quos actus si negaveris esse voluntatis, dicam & ego: nullam dari volitionem: & cum dico volo deambulare; dicam

actum hunc esse intellectus, non voluntatis.

Neque valet si dicas cum Vasquez: Viderem, audirem, &c. non sunt actus conditionati potentia visiva, vel auditiva, sed merè actus Intellectus, ergo & actus hic, quo dico: *vellem non peccasse*, non erit actus voluntatis sed intellectus. Non inquam valet si id dicas. Quia non ex eo solo sequitur, posse aliquid oculum videre, quia Intellectus proponit videri debere, in hoc enim dependet oculus, ut objectum sit visibile, dependet item à præsentia objecti, lumine, debita distantia, &c. & non à solo Intellectu proponente. E contra autem voluntas in suo operari, dependet à solo Intellectu præsentante objectum, modò aliunde supponatur paratus DEI concursus; & quia intellectus proponit objecta conditionata, poterit etiam illa appetere voluntas. In idem recidit, quod Alii dicunt: Sensus non nisi circa præsentia versari, modumque illorum agendi esse non nisi ad præsentia, quod autem præsens est, conditionatum non est, jam autem voluntas non est determinata, ut sit non nisi circa præsentia, aliàs non posset unquam desiderare, desiderium enim, est, non præsentium. Consule Dicastillo Disp. 1. num. 232. Ubi ostendit ex doctrina ipsiusmet Vasquez, dari in voluntate, actus conditionatos.

Et hoc supposito quod ille actus: *vellem non peccasse*, posset esse actus voluntatis.

SUPPONO 2. Quomodo voluntas se habeat dum intendit aliquid sub conditione. Tripliciter potest aliquid intendere voluntas sub conditione. 1. Non ponendo actum illa conditione significatum, ut cum dicit: *vellem tibi dare librum si peteres*, quo casu, actus sub illa conditione significatus, est volitio dandi, quæ tunc non est, sed esset, si peteret, estque volitio quæ habet pro objecto volitionem conditionatam, estque exprimibilis his verbis: volo quod vellem.

2. Potest intendere aliquid voluntas, & quidem efficaciter, ponendo ipsum actum illa conditione significatum, sed non intendendo objectum absolute, sed sub conditione, exprimibilem tamen per particulam Volo. v. gr. volo tibi dare librum si peteris. Quo casu, vult dare librum absolute, habetque pro objecto dationem libri, licet illi dationi opponat conditionem, quæ est petitio, quæ conditio non est, sed esset.

3. Potest intendere aliquid voluntas & quidem efficaciter, idque ponendo ipsum actum illa conditione significatum, ita tamen ut ille actus exprimi non possit aliter, quam per particulam *Vellem*, v. gr. vellem te, quies simplex Parochus, facere Papam; estque hic actus similis in omnibus secundo; tantum in hoc diffi-

milis est, quod non nisi optativè exprimi possit. Hic tertius actus est circa aliquid volenti non possibile. Secundus autem est circa aliquid volenti possibile. Et hoc tertio modo procedit ille actus: *Vellem non peccasse*, ut id melius intelligatur.

SUPPONO 3. Actum conditionatum ex parte objecti, in re autem ipsa elicatum, posse esse vel circa conditionem possibilem, vel circa conditionem impossibilem; si sit circa possibilem conditionem, potest ut jam prædixi, exprimi per particulam *velo*. Si autem sit circa conditionem impossibilem, exprimi non potest aliter, quam per particulam *vellem*.

SUPPONO 4. Cur circa impossibilia non possit voluntas versari nisi per actum exprimi- bilem per particulam *vellem*?

Idque declaro discursu desumpto ex S. Th. 1. 2. quæst. 13. art. 4. o. Particula *velo*, est signum & nota, absolutè efficacis voluntatis, nam velleitates, non exprimuntur per particulam *velo*, sed per particulam *vellem*. Porro tum est efficax voluntas, quando trahit secum electionem mediorum; nam simplex appetentia finis, tunc promovet operantem ad volendum efficaciter, quando promovet ad electionem ut Suppono ex Animalicis. Jam verò Electio intantum est, inquantum possunt poni media, seu actiones ad consecutionem finis, ordinatæ; quia verò actiones non sunt nisi possibilem: hoc enim ipso impossibile, non esset tale, si fieri posset; hinc fit ut & electiones non sint nisi possibilem, adeoque & volitiones, simpliciter efficaces, quæ perficiuntur electione, non sunt nisi possibilem; ac quod exinde consequitur, fit ut non nisi volitiones possibilem, per particulam *velo* exprimi possint: Quia verò, peccatum quod præterit, non potest fieri ut non præterierit, nec potest simpliciter fieri, ut non fuerit, fit ut volitio quæ intendit (in sensibus explicandis) ne præterierit peccatum exprimi aliter non possit, quam per particulam *vellem*.

Idem probatur alio discursu, desumpto ex eodem S. Thom. Tunc est electio, quando est assumptio eorum, per quæ quis possit consequi finem; ut notum est, noscenti naturam electionis; quod si tunc est electio, cum est assumptio eorum, per quæ quis possit consequi finem, fit ut tunc fiat hæc electio, quando assumuntur possible, nam per impossibile nemo consequitur finem, habet se enim consecutio finis sicut Conclusio, & sicut Conclusio de possibili non sequitur ex impossibili, ita nec consecutio finis, sequitur post medium impossibile, quia verò actus versans circa finem tunc non nisi exprimi potest per particulam *velo* quando est finis efficaciter obtinendus; qui cum medio impossibili obtineri non possit, fit ut medio impossibili assumpto, seu voluntate, circa impossibile ver-

sante, actus illius exprimi non possit per particulam *velo*, sed per particulam *vellem*.

SUPPONO 5. Quomodo se habeat voluntas exprimibilis per particulam *vellem* circa objectum impossibile.

Et hic pensandum est, in qua sit classe illa conditio impossibilis.

1. Aliqua sunt impossibilia in re & præsentata ut impossibilia, & talia non merentur ullum prosecutionis actum, quia non ostenditur, objectum illo modo, esse bonum

2. Aliqua sunt impossibilia in re, præsentata tamen, ut possible. Et talia possunt terminare actum voluntatis.

Rursus impossibilia in re, præsentata tamen, ut possible, sunt duplicia, vel enim sunt impossibilia ex principiis intrinsecis, adeoque vel physicè, vel metaphysicè etiam impossibilia.

Et alia sunt impossibilia ex principiis extrinsecis, adeoque non nisi moraliter. Et ita verbigratia rem factam fieri infectam, repugnat ex principiis intrinsecis, Plebejum autem fieri Regem, repugnat; non nisi ex principiis extrinsecis.

PORRO, actus conditionatus circa objectum impossibile, sive ex principiis intrinsecis, sive extrinsecis dupliciter fieri potest. 1. Ut sit talis qui notet energiam, vim, posse, secundum quod extendat se ad actus, vel ad aliqua in illo objecto impossibili inclusa possible: vel ad alia, quæ sunt connexa cum illo objecto; quæ tamen voluntas operari possit. Et sic cum dico: *vellem te facere immortalem si possem*: hic actus est circa impossibile physicè: habet tamen energiam efficacis, quia efficaciter vover plures annos, qui in immortalitate includuntur, & determinat ad quærenda media retinendæ sanitatis amici. Alius etiam modi, potest poni actus circa impossibile objectum, sive ex principiis intrinsecis, sive extrinsecis, qui energiam talem non habet, ut si dicerem; *vellem tibi reconciliari si Chimæram occideres*.

Quoniam si quæras, quæ sit nota investigandi actus habentis, vel non habentis dictam energiam? Id ex duplici principio colligetur. Imprimis ex ipsa experientia elicientis; si enim eliciens ex vi actus elicti, sentiat se moveri ad media, &c. erit actus dictæ energię. Deinde exinde colligetur: An actus habeat dictam energiam? Quia actus qui est energicus, illam conditionem impossibilem, ut possibilem appetit, & prosequitur, actus autem qui non est energicus, refutat potius illam conditionem & non appetit sciensque non eventuram applaudit sibi tacitè, quod non sit secuturus eventus, quem sub illa conditione dicebat se velle, ut cum dicitur: *Vellem te amore, si chimæram occideres*.